

Sygn. akt VU 421/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant st. sekr. sądowy Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku H. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania H. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 11 marca 2015r. sygn. (...)

oraz z dnia 28 kwietnia 2015 r. (...)

1. zmienia zaskarżona decyzję z dnia 28 kwietnia 2015 roku w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu H. S. prawo do ustawowych odsetek od emerytury, przyznanej mocą decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w T. z dnia 11 marca 2015 roku znak: (...), należnej od dnia (...) 2014 roku, liczonych za okres od dnia 15 maja 2014 roku do dnia 10 marca 2015 roku, przy czym odsetki naliczane będą każdorazowo od kwoty należnej emerytury od dnia 2-go każdego miesiąca do dnia zapłaty i oddala odwołanie w pozostałej części;

2. oddala odwołanie od decyzji z dnia 11 marca 2015 roku.

Sygn. akt V U 421/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 marca 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał H. S. emeryturę od (...) 2014 roku tj. od nabycia prawa do emerytury.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto:

Przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1972 do 2000 roku,

- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 69,88%.

ZUS obliczył wysokość emerytury według trzech podstaw:

1. Zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS:

Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 69,88% przez kwotę bazową 3191,93 zł wynosi 2230,52 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił okresy składkowe 31 lat, 7 miesięcy i 8 dni, nieskładkowe 10 lat, 6 miesięcy i 13 dni. Przy rozpatrywaniu prawa do świadczenia okresy nieskładkowe zostały uwzględnione, zgodnie z art. 5 ust. (...) ustawy emerytalnej w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 udowodnionych okresów składkowych. Wysokość emerytury wynosi 1.845,85 zł.

2. Zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS:

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składki zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 12.808,52 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 447611,90 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 256,40 miesięcy, wyliczona kwota emerytury wynosi 1795,71 zł. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej 1.795,71 zł. Wysokość emerytury po waloryzacji od 1 marca 2015 roku wynosi 1.831,71 zł.

3. Zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS:

Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2014 wysokość emerytury od (...) 2014 roku wynosi 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej 369,17 zł, 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej 1.436,57 zł, łącznie 1.805,74 zł. Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie od 1 marca 2015 roku 1.841,74 zł.

Na poczet należności od (...) 2014 roku do 31 marca 2015 roku w kwocie 19959,33 zł ZUS zaliczył kwotę 9056,21 zł z tytułu wypłaconego zasiłku przedemerytalnego, pozostała należność w kwocie 10903,12 zł po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 1118,00 zł liczonej od podstawy opodatkowania 10903,00 zł składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 981,28 zł w tym odliczanej od podatku 844,99 zł z kwoty świadczenia 136,29 zł. Od 1 kwietnia 2015 roku obliczona emerytura brutto wynosi 1841,74 zł.

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył **14 kwietnia 2015 roku odwołanie**, w którym wskazał, że brak jest naliczenia ustawowych odsetek od kwoty wyrównania tj. 8803,84 zł od dnia (...) 2014 roku do dnia 16 marca 2015 roku oraz nie zgodził się z obliczeniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru tj. 69,88% załącznik do decyzji z dnia 11 marca 2015 roku i przyjęciem kwot minimalnego wynagrodzenia oraz kwot poniżej 70% przeciętnego wynagrodzenia. Odwołujący wniósł o:

- wyliczenie i przekazanie na konto rachunku w banku ustawowych odsetek od kwoty 8803,84 zł za okres od (...) 2014 roku do 16 marca 2015 roku,

- ponowne obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru biorąc pod uwagę lata pracy 1975 do 1979 przyjmując za każdy rok 79,15% która jest średnią arytmetyczną lat kalendarzowych od 1979 roku do 1988 roku i obrazuje wysokość wynagrodzeń w latach 1975-1979 (okres zatrudnienia wnioskodawcy od 1975-1988 roku w (...) Zakładach (...)),

- przyjęcie tego samego wskaźnika tj. 79,15% za lata 1976-1978, odbywanie zasadniczej służby wojskowej na podstawie przepisów art. 106-108 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku z późniejszymi zmianami o obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie.

Pismem z dnia 30 grudnia 2015 roku wnioskodawca wniósł o zaliczenie wynagrodzeń za lata 1975 -1979 w (...) Zakładzie (...) w K. oraz za lata 1989-1991 w (...) w W. oraz przedstawił wykaz stawek godzinowych i wysokość procentową premii składających się na wynagrodzenie miesięczne w latach 1974-1979, że:

- 1974 roku -10,50/ 1h+ 25% premii + 5% za szkodliwe,
- I połowa 1975 roku- 11,50 /1 h + 25% premii + 5% za szkodliwe, II połowa roku 1975 12,50/1h + 25% + 5% za szkodliwe,
- 1976- 14,50/1h + 25% premii + 5% za szkodliwe do 28 października 1978 roku, od 29 października 1976 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową do 18 października 1978 roku,
- 1978 roku -16,50 zł/1h + 25% premii + 5% za szkodliwe za (...) miesiące pracy,
- 1979 – 16,50 /1h +30% premii + 5% za szkodliwe.

Następnie skarżący wskazał, że do wynagrodzenia należy doliczyć dodatek stażowy, „13” pensję, odprawę do służby wojskowej w kwocie wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia za 1976 rok oraz godziny nadliczbowe. Następnie skarżący przedstawił wyliczenie wynagrodzeń miesięcznych:

- 1975 roku stawka 11,50 zł, 12,50 zł/1h, średnia 12 zł/1h x 180 godzin=2160+ 540,00 zł (25% premii)+ 108,00 zł (5% za szkodliwe)= 2808,00 zł przez 12 miesięcy;
- 1976 roku stawka 14,50 zł/1h x 180 godzin = 2610,00 zł + 652,00 zł (25% premii)+130,00 zł(5% za szkodliwe) =3392,00 zł przez 10 miesięcy,
- 1978 roku stawka 16,50/1h x 180 godzin = 2970,00 zł + 742,00 (25% premii)+148,00 zł (5% za szkodliwe)= 3860,00 zł przez (...) miesiące,
- 1979 roku stawka 16,50 zł/1h x 180 godzin = 2970,00 zł + 891,00 zł(30% premii)+ 148,00 zł(5% za szkodliwe)= 4009,00 zł przez 12 miesięcy.

Skarżący w (...) otrzymywał:

- 1989 roku stawka 350,00 zł/1h x 170 godzin= 59500,00 zł+29.500,00 zł (50% premii) + 5.000,00 zł (dodatek funkcyjny) = 94.250,00 zł miesięcznie do lipca,
- 1989 roku wynagrodzenie stałe 120.000,00 zł +60.000,00 zł (50% premii)+ 10.000,00 zł (dodatek funkcyjny)= 190.000,00 zł miesięcznie od 1 sierpnia do końca roku,
- 1990 roku wynagrodzenie stałe 480.000,00 zł + 240.000,00 zł (50% premii)+ 30.000,00 zł (dodatku funkcyjnego) + 76.800,00 zł (dodatku stażowego) = 826.800,00 zł, + odprawa za 3 miesiące z powodu likwidacji zakładu pracy,
- 1991 roku wynagrodzenie stałe 670.000,00 zł + 100.500,00 zł (premia 15%)= 770.500,00 zł za (...) miesiące.

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2015 roku ZUS odmówił wnioskodawcy prawa do wypłaty odsetek, przeliczenia podstawy wymiaru z uwzględnieniem przeciętnego wynagrodzenia wskazując, że decyzja z dnia 11 marca 2015 roku o przyznaniu emerytury została wydana z zachowaniem ustawowego terminu brak jest podstaw do wypłaty odsetek. Organ podniósł także, że brak jest także podstaw do przyjęcia wynagrodzeń minimalnych za okres służby wojskowej oraz przyjęcia innych niż minimalne wynagrodzeń za okresy, na które brak dokumentów potwierdzających wysokość zarobków.

W dniu **14 maja 2015 roku wnioskodawca złożył odwołanie** od decyzji z dnia 28 kwietnia 2015 roku. Ubezpieczony podniósł, że 8 kwietnia 2014 roku złożył wniosek o emeryturę, który został rozpatrzony odmownie

decyzją z dnia 15 maja 2014 roku, od której się odwołał do Sądu. Następnie ZUS wydał 16 marca 2015 roku decyzję o przyznaniu emerytury od dnia (...) 2014 roku z wniosku, który wcześniej został rozpatrzony odmownie. Odwołujący wniósł o wypłacenie przez organ rentowy na jego rzecz kwoty odsetek za okres od złożenia wniosku tj. 8 kwietnia 2014 roku do 16 marca 2015 roku.

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2016 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie V U 574/16 na podstawie art. 219 k.p.c. sprawę V U 574/16 połączył ze sprawą V U 421/15 w celu łącznego prowadzenia i rozstrzygnięcia.

Na rozprawie w dniu 16 marca 2017 roku wnioskodawca wniósł o przeliczenie wynagrodzeń za lata 1975-1979 oraz 1989-1990.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. S. (urodzony (...)) złożył 22 listopada 2005 roku wniosek o ustalenie kapitału początkowego (dowód: wniosek o ustalenie kapitału początkowego k. 1-2 akt kapitału początkowego).

Decyzją z dnia 7 grudnia 2007 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił, że kapitał początkowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 123.487,65 zł. Od powyższej decyzji skarżący złożył odwołanie wnosząc o uchylenie powyższej decyzji i oddanie do ponownego rozpatrzenia oraz wniósł o ustalenie wynagrodzenia za okresy pracy od 1 stycznia 1989 roku do 31 grudnia 1990 roku i od (...) stycznia 1991 roku do 28 lutego 1991 roku w (...) w W. (dowód: decyzja z dnia 7 grudnia 2007 roku k. 71-75 akt kapitału początkowego, odwołanie k. (...), odpowiedź na odwołanie k. 3-4 akt sprawy V U 183/08).

Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2008 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie V U 183/08 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał H. S. prawo ustalenia kapitału początkowego przy przyjęciu, że w okresie od dnia (...) stycznia 1989 roku do dnia 31 grudnia 1989 roku osiągnął wynagrodzenie w kwocie 627.360,00 zł (dowód: wyrok Sądu Okręgowego z dnia 11 czerwca 2008 roku w sprawie V U 183/08 k. 32 akt sprawy V U 183/08).

W dniu 8 kwietnia 2014 roku skarżący złożył wniosek o emeryturę (dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych I).

Decyzją z dnia 15 maja 2014 roku ZUS odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z uwagi na brak wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono ubezpieczonemu okresów:

- od 4 stycznia 1974 roku do 17 stycznia 1974 roku zgodnie z zaświadczeniem z dnia 5 lutego 1999 roku w wymienionym okresie odbywał karę pozbawienia wolności w (...) w Ł.,

- od 29 października 1976 roku do 18 października 1978 roku gdyż we wskazanym czasie odbywał zasadniczą służbę wojskową. Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie wnosząc o zaliczenie okresu pracy w szczególnych warunkach od 1 sierpnia 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku w (...) Sp. z o.o. oraz od 1 stycznia 1989 roku do 31 grudnia 1990 roku w (...) Piramida S. (dowód: decyzja z dnia 15 maja 2014 roku k. 17 akt emerytalnych I, odwołanie k. 4-5, odpowiedź na odwołanie k. 1-2 akt emerytalnych II).

W dniu 26 maja 2014 roku PPHU (...) Sp. z o.o. w W. wystawiła świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym zaświadczyła, że H. S. był zatrudniony od 1 sierpnia 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku na stanowisku wymienionym w wykazie A zarządzenia nr 3 z dnia 30 marca 1985 roku załącznik nr 1 (...) Dzienni Ustaw nr 1-3 w sprawie prac zaliczanych do pierwszej kategorii zatrudnienia w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. W powyższym okresie pracował na stanowisku brygadzista produkcji, ustawiacz maszyn wymienionym w dziale XIV poz. 24 pkt 1 wykazu A. Na tym stanowisku pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonując

prace dozoru technicznego w produkcji- praca w pełnym wymiarze w warunkach szkodliwych (dowód: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 26 maja 2014 roku k. 14 akt emerytalnych II).

W dniu 25 lutego 2015 roku H. S. złożył ponowny wniosek o emeryturę, w którym wskazał, że nie jest członkiem OFE (dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych III).

Pismem z dnia 25 lutego 2015 roku wniósł o zaliczenie okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 29 października 1976 roku do 18 października 1978 roku do stażu pracy w szczególnych warunkach, ponieważ przed odbywaniem służby wojskowej pracował w warunkach szczególnych, a po jej odbyciu powrócił na zajmowane wcześniej stanowisko (dowód: pismo z dnia 25 lutego 2015 roku k. 10 akt emerytalnych III).

Decyzją z dnia 11 marca 2015 roku ZUS po rozpatrzeniu wniosku z dnia 8 kwietnia 2014 roku przyznał H. S. prawo do emerytury od (...) 2014 roku tj. od nabycia prawa do emerytury (dowód: decyzja z dnia 11 marca 2015 roku k. 30 akt emerytalnych III).

Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych dodatkowo okresy od 1 sierpnia 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku w (...) Sp. z o. o. w W. oraz od 29 października 1976 roku do 18 października 1978 roku służbę wojskową (dowód: pismo z dnia 12 marca 2015 roku k. 20, pismo z dnia 10 marca 2015 roku k. 19 akt emerytalnych II).

Do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury wynoszącego 69,88% przyjęto dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne:

- 1972 roku – 10.000,00 zł,
- 1973 roku – 16.822,00 zł,
- 1980 roku – 51.102,00 zł
- 1981 roku – 65.053,00 zł
- 1982 roku – 100.243,00 zł,
- 1983 roku – 127.646,00 zł,
- 1984 roku – 187.650,00 zł,
- 1985 roku – 232.365,00 zł,
- 1986 roku – 284.124,00 zł,
- 1987 roku – 311.187,00 zł,
- 1988 roku – 610.944,00 zł,
- 1991 roku – 12.043.279,00 zł,
- 1992 roku – 31.815.000,00 zł,
- 1993 roku – 22489400,00 zł,
- 1995 roku – 3235,51 zł,
- 1996 roku – 6697,70 zł,

- 1997 roku – 7663,30 zł,
- 1998 roku – 8924,20 zł,
- 1999 roku – 10434,40 zł,
- 2000 roku – 10519,54 zł (dowód: załącznik do decyzji z dnia 11 marca 2015 roku k, 15 akt sprawy).

Postanowieniem z dnia 18 marca 2015 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie V U 5160/14 na podstawie art. 477(13) k.p.c. umorzył postępowanie w sprawie (w punkcie 1) (dowód: postanowienie z dnia 18 marca 2015 roku k. 22 akt emerytalnych II).

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2015 roku ZUS odmówił wnioskodawcy prawa do wypłaty odsetek, przeliczenia podstawy wymiaru z uwzględnieniem przeciętnego wynagrodzenia wskazując, że decyzja z dnia 11 marca 2015 roku o przyznaniu emerytury została wydana z zachowaniem ustawowego terminu brak jest podstaw do wypłaty odsetek. Organ podniósł także, że brak jest także podstaw do przyjęcia wynagrodzeń minimalnych za okres służby wojskowej oraz przyjęcia innych niż minimalne wynagrodzeń za okresy, na które brak dokumentów potwierdzających wysokość zarobków (dowód: decyzja z dnia 28 kwietnia 2015 roku k. 25 akt emerytalnych II).

Organ rentowy przedłożył dwa warianty hipotetycznego wyliczenia wysokości emerytury wnioskodawcy:

- wysokość emerytury wnioskodawcy z uwzględnieniem uzyskanego w 1989 roku w kwocie 627.360,00 zł ustalona została decyzją z dnia 11 marca 2015 roku (kwotę 627.360,00 zł przyjęto na podstawie wyroku Sądu z dnia 11 czerwca 2008 roku,

- kwot emerytury wyliczona z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego w 1989 roku w kwocie 627.360,00 zł oraz w 1990 roku w kwocie 1.113.200,00 zł (tj. przy założeniu, że w miesiącach styczeń-listopad 1990 roku wnioskodawca pracował 5 dni w tygodniu po 8 godzin, ze stawką godzinową 280,00 zł oraz że w grudniu 1990 roku uzyskał wynagrodzenie w kwocie 586.800,00 zł) nie ulega zmianie. ZUS wyjaśnił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 79,15% i ustalony został z 10 kolejnych najkorzystniejszych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1979 roku do 31 grudnia 1988 roku, natomiast wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynosi 69,88% i ustalony został z 20 najkorzystniejszych lat tj. 1972-1973, 1980-1988, 1991-1993, 1995-2000. Lata 1989 i 1990 nie zostały uwzględnione do ustalenia podstawy wymiaru ponieważ są niekorzystne w porównaniu z innymi latami (dowód: pismo ZUS z dnia 27 czerwca 2017 roku k. 76 akt sprawy).

Wnioskodawca w okresie od 14 grudnia 1974 roku do 31 lipca 1988 roku pracował w (...) **Zakładach (...) w K. Zakład nr (...) w J.** Przez okres 7 dni pracował na stanowisku ślusarz remontu maszyn za wynagrodzeniem 10,50 zł za godzinę oraz premię zgodnie z regulaminem premiowania, a po tym okresie jako ślusarza za wynagrodzeniem 16,50 za godzinę. K. powierzono mu obowiązek brygadzysty produkcyjnego. Wnioskodawca jako ślusarz narzędziowy pracował na hali naprawiając awarie (dowód: pismo o przyjęciu do pracy z dnia 14 grudnia 1974 roku k. 19-20 akt osobowych wnioskodawcy, świadectwo pracy k. 13akt kapitału początkowego, umowa o pracę z dnia 24 października 1978 roku k. 18 akt osobowych wnioskodawcy, zeznania świadka K. G. – protokół rozprawy z dnia 13 kwietnia 2016 roku od 00:03:40 do 00:04:44, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 7 czerwca 2000 roku k. 7 akt emerytalnych III).

W okresie od 29 października 1976 roku do 18 października 1979 roku skarżący odbywał zasadniczą służbę wojskową (dowód: książeczka wojskowa k. 11-12 akt kapitału początkowego).

Z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wynika, że H. S. będąc zatrudnionym w (...) Zakładach (...) w K. w upadłości otrzymywał wynagrodzenie w okresie od dnia 1 stycznia 1980 roku do dnia rozwiązania umowy o pracę ustalone według zasad przyjętych do obliczania składek na ubezpieczenie:

- 1980 roku – 51102,00 zł
- 1981 roku- 65053,00 zł
- 1982 roku – 100.243,00 zł,
- 1983 roku – 127.646,00 zł,
- 1984 roku – 187.650,00 zł,
- 1985 roku – 232.365,00 zł,
- 1986 roku – 284.124,00 zł,
- 1987 roku – 311.187,00 zł,
- 1988 roku 292.131,00 zł,
- 1989 roku – 9030,00 zł,
- 1991 roku – 12921720,00 zł,
- 1992 roku – 31815000,00 zł,
- 1993 roku – 1909400,00 zł (dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 1 akt osobowych wnioskodawcy).

W okresie od 1 sierpnia 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) **Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w J.** na stanowisku brygadzysty produkcyjnego za wynagrodzeniem 27.000,00 zł + (...),0 udziały (dowód: świadectwo pracy z dnia 30 grudnia 1988 roku k. 15 akt kapitału początkowego, umowa o pracę z dnia 1 sierpnia 1988 roku k. 16-17 akt osobowych wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 26 maja 2014 roku akt emerytalnych III).

Wnioskodawca pracował od 1 stycznia 1989 roku do 31 grudnia 1990 roku w **P.H.P.iU. Piramida-S. w W. Zakład Produkcyjny w J.** początkowo na stanowisku brygadzysty produkcyjnego z wynagrodzeniem 280.000,00 zł za godzinę + dodatek brygad. 3.000,00 zł, później na stanowisku mistrza ds. produkcji, na którym otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 480.000,00 zł, dodatek funkcyjny w kwocie 30.000,00 zł, premię uznaniową do 50% oraz dodatek stażowy w kwocie 76.800,00 zł., a następnie od (...) stycznia 1991 roku do 28 lutego 1991 roku na stanowisku zastępcy kierownika ds. sprzedaży w J. za wynagrodzeniem 670.000,00 zł oraz premię uznaniową do 15%. Firma zajmowała się produkcją szpadli i łopat. Wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy (dowód: świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 1990 roku k. 17, świadectwo pracy k. 19 akt kapitału początkowego, umowa o pracę z dnia 1 stycznia 1989 roku k. 14-15 akt osobowych wnioskodawcy, zeznania świadka A. P. – protokół rozprawy z dnia 27 czerwca 2016 roku od 00:03:25 do 00:04:42, od 00:07:59 do 00:10:13).

Od 1 maja 1991 roku do 31 lipca 1991 roku skarżący był zatrudniony w (...) Zakładach (...) w K. na stanowisku dozorca-brygadzysta z wynagrodzeniem zasadniczym według 5-tej kategorii zaszeregowania osobistego tj. 3.500,00 zł, premię regulaminową do 20% od stawki zasadniczej. Od 1 sierpnia do 31 grudnia 1991 roku do 31 grudnia 1991 roku otrzymywał wynagrodzenie według V kategorii zaszeregowania osobistego tj. 4.200,00 zł oraz premię regulaminową w wysokości 20% od stawki zasadniczej. Od 1 stycznia 1992 roku do 30 czerwca 1992 roku wnioskodawca nadal otrzymywał wynagrodzenie w tej samej wysokości, a od 1 lipca 1992 roku do 31 grudnia 1992 roku w kwocie 5.040,00 zł i premię regulaminową w wysokości do 20% od stawki zasadniczej. Ze świadectwa pracy wystawionego przez zakład pracy wynika, że skarżący w okresie od 1 maja 1991 roku do 24 stycznia 1993 roku otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 6.100,00 zł (dowód: świadectwo pracy k. 2-3, umowa o pracę z dnia (...) 1991 roku k. 12-13,

umowa o pracę z dnia 31 lipca 1991 roku k. 10-11, umowa o pracę z dnia 31 grudnia 1991 roku k. 6-7, umowa o pracę z dnia 30 czerwca 1992 roku k. 8-9 akt osobowych wnioskodawcy).

Z legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy wynika, że jego zarobek wyniósł w:

1979 roku – 48.624,00 zł,

1980 roku – 57.102,00 zł,

1981 roku – 70.009,00 zł,

1982 roku – 90.395,00 zł,

1983 roku – 102.998,00 zł (dowód: legitymacja ubezpieczeniowa k. 37-39 akt kapitału początkowego).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie rozstrzygnięcia wymagały dwie kwestie, po pierwsze wypłaty odsetek przez ZUS na rzecz H. S. na skutek wniesionego odwołania od decyzji z dnia 28 kwietnia 2015 roku, a po drugie przeliczenia emerytury za lata 1975-1979 oraz 1989-1990 w związku z odwołaniem od decyzji z dnia 11 marca 2015 roku.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy zajął się przedmiotem odwołania od decyzji z dnia 28 kwietnia 2015 roku. Na wstępie wskazać więc należy, iż za uchybienie przez organ rentowy terminowi do ustalenia prawa lub wypłaty świadczenia z ubezpieczeń społecznych w rozumieniu art. 85 ust. 1 zdanie 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, uważa się zarówno niewydanie w ustawowo określonym czasie decyzji przyznającej prawo, jak i wydanie błędnej decyzji (odmawiającej owego prawa mimo spełnienia przez wnioskodawcę warunków jego uzyskania), następnie zmienionej przez sąd w postępowaniu odwoławczym.

Podkreślić jednocześnie trzeba, iż na płaszczyźnie uregulowania art. 85 ust. 1, odpowiedzialność w zakresie odsetek za opóźnienie w przyznaniu prawa lub wypłacie świadczenia nie ma absolutnego charakteru. Zgodnie bowiem ze zdaniem drugim tegoż przepisu, odpowiedzialność tę wyłącza sytuacja, gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

O winie organu rentowego rodzącej odpowiedzialność za nieustalenie prawa do świadczenia (a w zasadzie nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji o przyznaniu świadczenia) można mówić jedynie wówczas, gdy w oparciu o dostępne temu organowi dowody można jednoznacznie rozstrzygnąć o przysługiwaniu zawnioskowanego świadczenia (wyrok SA w Krakowie z dnia 16 kwietnia 2013 r., III AUa 1460/12, LEX nr 1311965).

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe prowadzi do wniosku, że ZUS ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w wypłacie wnioskodawcy emerytury.

Biorąc pod uwagę sporną w sprawie dotyczącej prawa ubezpieczonego do emerytury okoliczność faktyczną, którą było ustalenie, czy przysługuje mu prawo do emerytury m.in. czy ma odpowiednie okresy składkowe i nieskładkowe, istotne w kontekście prawa do odsetek jest stwierdzenie, czy organ rentowy w ramach udzielonych mu kompetencji i nałożonych obowiązków podjął określone działania zmierzające do wyjaśnienia tej okoliczności warunkującej prawo do świadczenia.

W tym miejscu zaakcentować należy, że w dniu wydania decyzji, tj. 15 maja 2014 roku, ZUS posiadał wszystkie niezbędne dane pozwalające na wydanie rozstrzygnięcia zgodnego z prawem.

Organ rentowy zakwestionował bowiem wówczas zaliczenie do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu od 4 stycznia 1974 roku do 17 stycznia 1974 roku, w czasie którego ubezpieczony odbywał karę pozbawienia wolności oraz **okresu odbywania służby wojskowej przez wnioskodawcę od 29 października 1976 roku do 18**

października 1978 roku. Ubezpieczony bowiem wykonywał zarówno przed, jak i po wojsku pracę w warunkach szczególnych będąc zatrudnionym w (...) Zakładach (...) w K., co jest niesporne w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów.

W okresie odbywania przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej obowiązywała ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.) i wydane na jej podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz.U. Nr 44, poz. 318). Stosownie do treści art. 108 ust 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony (Dz.U. z 1967 r. Nr 44, poz. 440) w brzmieniu obowiązującym w czasie odbywania przez wnioskodawcę służby wojskowej (od 29 października 1976 roku do 18 października 1978 roku) wynika, że **czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby.** Warunkiem wliczenia służby wojskowej do okresu zatrudnienia jest zachowanie terminów, o których mowa w art. 106 ust. 1 lub w art. 107 ust. 1. Stosownie do treści art. 106 ust 1 ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1975r. do 5 lipca 1979r. zakład pracy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, był obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub na stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszeregowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powodowało wygaśnięcie stosunku pracy, chyba że niezachowanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika. Wydane na podstawie art. 108 ust. 4 powołanej ustawy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz.U. Nr 44, poz. 318) regulowało w sposób szczegółowy uprawnienia żołnierza, który w terminie 30 dni po zwolnieniu ze służby zgłosił swój powrót do zakładu pracy i w wyniku tego podjął w nim zatrudnienie. Zgodnie z § 5 powołanego rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

Przepisy te, na podstawie których przerwę w wykonywaniu zatrudnienia w ramach stosunku pracy wywołaną odbywaniem zasadniczej służby wojskowej zalicza się – z zachowaniem ciągłości pracy – do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień uzależnionych od ilości lat pracy w danym zakładzie lub gałęzi pracy oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, należy tłumaczyć tak, że **okres zasadniczej służby wojskowej jest okresem pracy na takich samych warunkach, jak przed powołaniem do służby, a poborowy odbywający służbę uważany jest za pracownika** (por. także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2010 roku, I UK 333/09, LEX nr 585739, z dnia 6 kwietnia 2006 roku III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/10, z dnia 25 lutego 2010 roku. II UK 219/09, LEX nr 590248 oraz z dnia 17 maja 2012 roku w sprawie I UK 399/11, LEX Nr 1211140).

Na szczególną uwagę zasługuje przy tym **uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 roku w sprawie II UZP 6/13**, w której stwierdził, że czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej **zalicza się na warunkach wynikających z tego przepisu do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym.** W uzasadnieniu powyższego stanowiska wyrażono m.in. pogląd, że podstawy zaliczenia okresu służby wojskowej do okresu pracy w warunkach szczególnych należy poszukiwać nie tylko w przepisach normujących prawo do świadczeń, a więc obecnie w ustawie emerytalnej i rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr 8 poz. 43 ze zm.), ale w tym zakresie znajdują zastosowanie również przepisy normujące służbę wojskową, w okolicznościach sprawy ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony RP (Dz. U. nr 44, poz. 220 ze zm.), obowiązująca w czasie

odbywania zasadniczej służby wojskowej przez wnioskodawcę oraz przepisy wykonawcze do niej, w tym zwłaszcza rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 roku w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. nr 44 poz. 318 ze zm.), które regulowało w sposób szczegółowy uprawnienia żołnierza, który w terminie 30 dni po zwolnieniu ze służby zgłosił powrót do zakładu pracy i wyniku tego podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie. Z przepisów tych wynika, że pod warunkiem w nim wskazanym okres zasadniczej służby wojskowej jest okresem zatrudnienia na takich samych warunkach, jak przed powołaniem do tej służby. Jeśli było to zatrudnienie wymienione w art. 11 ust. 2 pkt 1-6 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, to również okres służby wojskowej uważany był za takie samo zatrudnienie, a żołnierz był traktowany jak pracownik wykonujący pracę wymienioną w powołanym przepisie. Innymi słowy, żołnierz zasadniczej służby wojskowej był pracownikiem wykonującym zatrudnienie wymienione w tych przepisach, jeśli zatrudnienie to wykonywał przed powołaniem do służby i do zatrudnienia tego powrócił po jej zakończeniu w określonym terminie.

W związku z powyższym okres odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej bezsprzecznie stanowi okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, skoro zarówno przed służbą, jak i po jej zakończeniu wykonywał pracę w warunkach szczególnych oraz w terminie 30 dni po zwolnieniu ze służby zgłosił powrót do zakładu pracy i wyniku tego podjął w nim zatrudnienie.

Wskazać w tym miejscu należy, iż błąd organu rentowego oznacza każdą obiektywną wadliwość decyzji, niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki, celowego działania samego organu rentowego albo wadliwej techniki legislacyjnej i w konsekwencji niejednoznaczności stanowionych przepisów, w tym także naruszenia prawa wskutek niewłaściwej wykładni obowiązujących przepisów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 czerwca 2013 roku w sprawie III AUa 2715/12, wyrok

Sądu Apelacyjnego w Łodzi - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 października 2014 r. III AUa 25/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 listopada 2015 r., III AUa 896/15). Błędem jest niewątpliwie, w ocenie Sądu, nieuwzględnienie treści obowiązującej już od dłuższego okresu czasu uchwały Sądu Najwyższego.

Wszak wskazać należy, że w dacie wydania przez ZUS zaskarżonej decyzji z 15 maja 2014 roku, Sąd Najwyższy wydał już powyższą uchwałę, zgodnie z którą okres odbywania zasadniczej służby wojskowej przez odwołującego powinien być zaliczony do staży pracy w warunkach szczególnych, jeżeli w odpowiednim terminie powrócił on do pracy na poprzednio zajmowane stanowisko. Na tym tle należy uznać, że organ rentowy popełnił błąd wydając początkowo pierwszą błędną decyzję 15 maja 2014 roku, a później prawidłową 16 marca 2015 roku o przyznaniu emerytury. Bowiem późniejsze nawet wypłacenie świadczenia i wydanie nowej decyzji miało charakter wtórny, albowiem już wcześniej ZUS, znając stanowisko Sądu Najwyższego, powinien wydać korzystną dla ubezpieczonego decyzję. Wobec powyższego uznać należy, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za niewydanie w terminie prawidłowej decyzji, co w konsekwencji powoduje powstanie po stronie wnioskodawcy prawa do wypłacenia przez ZUS na rzecz wnioskodawcy od roszczenia odsetkowego. Uznać należało, że skoro organ rentowy dysponował materiałem dowodowym pozwalającym na dokonanie ustaleń faktycznych, umożliwiających wydanie decyzji przyznającej ubezpieczonemu prawo do świadczenia emerytalnego, w żadnym razie nie może być mowy o wyłączeniu odpowiedzialności ZUS za opóźnienie w wypłacie wnioskodawcy emerytury.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji przyznającej wnioskodawcy prawo do emerytury było określenie, czy okres służby wojskowej zalicza się do staży pracy. Następnie, organ rentowy miał 30 dni na wydanie decyzji w sprawie o emeryturę. Stosownie do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12, poz. 104), odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń- do dnia wypłaty świadczeń. Odsetki przewidziane w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej od kwoty świadczenia przyznanego wyrokiem sądu w sytuacji, gdy organ rentowy z

naruszeniem prawa odmówił jego przyznania, nalicza się więc od upływu terminu, w którym organ rentowy powinien był wydać prawidłową decyzję uwzględniającą wniosek, co w ocenie Sądu mogło nastąpić już w dacie wydania decyzji odmownej tj. **w dniu 15 maja 2014 roku** (wyrok SN z dnia 14 września 2007 r., III UK 37/07). Skoro tak to organ rentowy pozostawał w zwłoce za zapłatą świadczenia emerytalnego. Podnieść w tym miejscu należy, iż brak orzeczenia organu odwoławczego o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o którym mowa w art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748), nie pozbawia ubezpieczonego prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 sierpnia 2015 r.III AUa 1923/14).

Ponadto należy wskazać, że wynagrodzenie wnioskodawcy za rok 1990 przy uwzględnieniu danych wynikających ze zgromadzonego materiału dowodowego wynosiłoby 1.113.200,00 zł, natomiast ZUS przyjął, iż skarżący otrzymał wynagrodzenie za 1990 rok w kwocie 2.648.000,00 zł. Organ rentowy uwzględnił wyższy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 79,15% i został ustalony z 10 kolejnych najkorzystniejszych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1979 roku do 31 grudnia 1998 roku.

W dalszej kolejności Sąd Okręgowy zajął się rozstrzygnięciem odwołania wnioskodawcy od zaskarżonej decyzji z dnia 11 marca 2016 roku.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę. Natomiast możliwość ustalenia podstawy wymiaru świadczenia z uwzględnieniem 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, została uzależniona od złożenia przez zainteresowanego wniosku w tym przedmiocie (art. 15 ust. 6).

Podkreślić należy, że określone w przepisie art. 15 ustawy emerytalnej zasady ustalenia podstawy wymiaru emerytury mają więc zastosowanie także do okresów przypadających przed wejściem w życie ustawy emerytalnej i wprowadzonej równocześnie ustawy z dnia 13 października 1998 r. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, kiedy nie prowadzono indywidualnych kont emerytalnych. Za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w tych okresach przyjmuje się kwoty wynagrodzenia wypłaconego przez pracodawcę. Osoba ubiegająca się o emeryturę lub rentę musi zatem wykazać wysokość przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli była pracownikiem - wysokość wynagrodzenia. Za podstawę wymiaru emerytury przyjmuje się kwotę udowodnioną przez zainteresowanego, która niekoniecznie musi odpowiadać wysokości faktycznie uzyskanego wynagrodzenia (Sąd Najwyższy w wyroku z 8 sierpnia 2006 r., I UK 27/06).

Jedyny wyjątek w tym zakresie ustanawia przepis art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej. Zgodnie z jego treścią, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W tym miejscu warto się również odwołać do treści § 21 ust. 1, obowiązującego obecnie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. 2011.237.1412), z którego wynika, że dla pracowników środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Tożsame wymagania stawiało także uprzednio obowiązujące rozporządzenie z 1983 roku.

O ile w toku postępowania przed organem rentowym istnieją stosowne ograniczenia dowodowe, o tyle w toku postępowania sądowego ubezpieczony za pomocą każdego dowodu może udowodnić swoje żądanie. Oznacza to,

że fakty od których uzależnione jest prawo do emerytury oraz wysokość tego świadczenia, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego, w tym także zeznaniami świadków. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie I UK 36/07, w postępowaniu cywilnym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawie o przeliczenie wysokości emerytury możliwe jest dopuszczenie i przeprowadzenie wszelkich dowodów, w tym także dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania samego wnioskodawcy (wyrok SN z dnia 4 lipca 2007 r., sygn. akt I UK 36/07, Lex Polonica nr 1784004, Gazeta Prawna 2007/251 str. 11). Nie ulega wątpliwości, że wiarygodność i moc wszystkich dowodów wymaga wszechstronnej oceny zgodnie z swobodną oceną dowodów. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w danych okresach, przyjmowana dla potrzeb ustalenia wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, wynikać musi z nie budzących żadnych wątpliwości, spójnych i precyzyjnych dowodów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09 stycznia 1998 r., sygn. akt II UKN 440/97).

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest w niniejszej sprawie dostatecznych, przekonujących dowodów, wskazujących na wysokość otrzymywanego przez ubezpieczonego wynagrodzenia w spornym okresie.

Z akt osobowych wnioskodawcy oraz zeznań świadków wynika, że wnioskodawca pracował w spornych okresach w pełnym wymiarze czasu pracy. Jednakże Sąd ustalił, że na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, ZUS oraz angaży mając na uwadze, że wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy nie można przyjąć jako wynagrodzenia odwołującego stawek wynagrodzenia, które otrzymywali świadkowie.

Na uwagę zasługuje fakt, że na okoliczność nie tylko zatrudnienia, ale także wysokości otrzymywanego wynagrodzenia i jego składników zostali powołani świadkowie: K. G. oraz A. L., którzy byli zatrudnieni w tym samym zakładzie pracy co wnioskodawca, ale K. G. był zatrudniony na stanowisku tokarza, natomiast A. L. będąc zatrudnionym na stanowisku ślusarza. Natomiast świadek A. P. powołany na okoliczność zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładach (...) w J. zeznał, że nie pamięta jakie wynagrodzenie zasadnicze miał wnioskodawca (protokół rozprawy z dnia 27 czerwca 2016 roku od 00:07:59 do 00:10:13).

Należy w tym miejscu podkreślić, że z założenia wszelkie hipotetyczne lub przybliżone dane, jakie można by wyprowadzić z zgromadzonej dokumentacji oraz zeznań świadków są w tej mierze niewystarczające. Takie stanowisko wynika z ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego. I tak w cytowanym już wyżej wyroku z dnia 4 lipca 2007 r, sygn. akt I UK 36/07, Sąd Najwyższy wskazał na brak możliwości przeliczenia wysokości emerytury w oparciu o jakąś hipotetyczną uśrednioną wielkość premii uzyskiwanej przez ubezpieczonego, wywiedzioną z wysokości premii wypłaconych innym pracownikom. Uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia - oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników - nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy. Nadto Sąd Najwyższy podał, że przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań, które pozwalałyby na ustalenie wynagrodzenia, będącego bazą do wyliczenia podstawy wymiaru świadczenia, w sposób przybliżony lub prawdopodobny, do czego faktycznie zmierza odwołanie i zarzuty podniesione w apelacji (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 czerwca 2007 r., sygn. akt III AUa 482/07).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, iż brak jest jakichkolwiek dowodów potwierdzających w sposób pewny i precyzyjny wysokość wynagrodzenia, jakie miał otrzymywać ubezpieczony w spornych okresach. By doprowadzić do wzrostu świadczenia należy dysponować pewnymi danymi, a nie opierać się na nieweryfikowalnych hipotezach związanych z uzyskiwanym wynagrodzeniem. Stosunek pracy ma zawsze charakter indywidualny, określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały wyznaczone pomiędzy pracodawcą i konkretnym pracownikiem. Uśrednione obliczenie, oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników, nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy, dlatego nie może stanowić podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wnioskodawcy (wyrok SA w Rzeszowie z dnia 21.08.2013r. w sprawie III AUa 459/13; wyrok SA w Białymstoku z dnia 29.08.2012r. w sprawie III AUa 233/12).

Ponadto należy wskazać, że wynagrodzenie wnioskodawcy za rok 1990 przy uwzględnieniu danych wynikających ze zgromadzonego materiału dowodowego wynosiłoby 1.113.200,00 zł, natomiast ZUS przyjął, iż skarżący otrzymał w 1990 roku wynagrodzenie w kwocie 2.648.000,00 zł. Organ rentowy uwzględnił wyższy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszący 79,15% i został ustalony z 10 kolejnych najkorzystniejszych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1979 roku do 31 grudnia 1998 roku.

Sąd ustalając wynagrodzenie za sporne okresy uwzględnił dokumentację pracowniczą wnioskodawcy, w których jest wpisana kwota wynagrodzenia zasadniczego, ewentualnie dodatki, które skarżący pobierał. Przy ustalaniu kwoty wynagrodzenia skarżącego za 1990 rok nie ma innych dokumentów, jest jedynie umowa o pracę z 1 stycznia 1989 roku, w której jest wskazane, że wnioskodawca miał stawkę wynagrodzenia 280,00 zł na godzinę i ponieważ świadek zeznawał, że wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze to można tu przyjąć hipotetycznie tę stawkę do obliczenia wynagrodzenia + dodatek brygadzystowski w kwocie 3.000,00 zł. Dlatego też, Sąd przyjął, że wnioskodawca nie mógł uzyskiwać później za pracę mniejszej stawki i w oparciu o tę stawkę zwrócił się do ZUS o przeliczenie całego 1990 roku za wyjątkiem grudnia 1990 roku, bo tutaj skarżący ma świadectwo pracy, w którym wpisano mu wynagrodzenie w kwocie 480.000,00 zł + dod. funkcyjny w kwocie 30.000,00 zł+ dodatek stażowy w kwocie 76.800,00 zł i te kwoty Sąd w ustaleniu uwzględnił.

Sąd zwracając się o przeliczenie ZUS w oparciu o stawkę godzinową 280,00 zł., nie uwzględnił dodatku brygadzystowskiego w kwocie 3.000,00 zł, który wnioskodawca miał w umowie o pracę, jednakże nie uwzględnienie tego dodatku nie zmienia wiele, bowiem dodatek ten należałoby dodać przez 11 miesięcy tj. łącznie 33.000,00 zł. Podkreślić należy, że za ten okres organ rentowy uwzględnił wnioskodawcy kwotę dwukrotnie wyższą.

Natomiast za 1979 roku, Sąd przyjął na podstawie umowy o pracę z października 1978 roku, że wnioskodawca otrzymywał wynagrodzenie w oparciu o stawkę 16,50 zł. za godzinę. W zgromadzonym materiale dowodowym znajduje się jeszcze umowa ze stycznia 1989 roku i innej dokumentacji dotyczącej lat 70-tych nie ma.

Dlatego też, mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, jak w sentencji.